

Je band met Nederland: een wisselwerking van culturen

In de 11-delige audioserie *Je band met Nederland* luister je naar Nederlanders die naar het buitenland zijn vertrokken en naar buitenlanders die zich in Nederland hebben gevestigd. Je hoort hoe hun kennismaking met een nieuwe cultuur is verlopen en hoe zij terugzien op het land waar zij vandaan komen. Niemand heeft een reden om terug te keren. Toch is het de vraag waar de mensen in deze serie 'thuis' zijn. Maar dat is misschien een kleine prijs om te betalen voor hun rijkere kijk op de wereld.

Je band met Nederland is gemaakt door Peter de Ruiter. Op een na zijn alle reportages over Nederlanders in het buitenland ter plekke gemaakt.

1 Naar Spanje - Formy en Jaap

Formy en Jaap, beiden rond de 60, wonen sinds 2011 in Spanje. Daar werkten ze 4,5 jaar bij de Spaanse vestiging van de Stichting Aap, die daar apen en andere exotische dieren opvangt. Toen dat dienstverband afliep, zijn ze weer even naar Nederland gegaan. Maar ze zijn snel teruggekeerd, dit keer definitief en naar de omgeving van Malaga. Ze wonen daar in een bescheiden villa met meer sinaasappels in de tuin die ze kunnen eten. Ze leiden een leven dat ze zich in Nederland niet zouden kunnen veroorloven. Hoe zien ze de Spaanse samenleving, hoe nemen ze daaraan deel en hoe kijken ze terug op Nederland?

2 Naar Sri Lanka - Wietse Sennema

Wietse Sennema (36) groeit van jongs af aan op met één been in de Nederlandse cultuur en met het andere in ver land. Tot zijn vierde woont hij in Somalië, daarna tot zijn dertiende in Sri Lanka. Zijn middelbare school en hbo-opleiding doet hij in Nederland, maar daarna keert hij spoorlags terug naar Sri Lanka, waar hij een succesvol bedrijf voor de verhuur van zogeheten tuktuks aan toeristen runt. Als 'multinational' leiden al die culturen soms tot lichte verwarring, ook voor zijn omgeving. In zijn Nederlandse tijd wordt hij niet als volledig Nederlands beschouwd. Zelf ziet hij zich als wereldburger.

3 Naar Koeweit - Judith Spiegel

Judith Spiegel (53) woont sinds 2014 in Koeweit, nadat ze eerder lange tijd in Jemen verbleef. In haar huidige thuisland geeft ze les aan rechtenstudenten en levert ze bijdragen aan *NRC*, *Hard Gras* en *Met het oog op morgen*. In deze aflevering van *Je band met Nederland* vertelt Judith was ze mist aan Nederland en wat juist niet. In haar contact met de Koeweiti en de vele andere bevolkingsgroepen in het land heeft ze ook geleerd met andere ogen naar Nederland te kijken.

4 Naar Frankrijk - Guido Bootsma

In 2007 verhuist Guido Bootsma naar Frankrijk om er een bijzonder hotelcomplex in ere te herstellen. Na een stroef begin weet hij allengs meer gasten te trekken en komt het gebied rondom zijn accommodatie in de Auvergne weer tot bloei. Hij vindt er de liefde van zijn leven en jongleert tussen zijn gezin en zijn ondernemingsgeest.

5 Naar Oostenrijk - Familie Barendregt

Fred Barendregt is met zijn ouders onderweg naar een vakantie aan de Adriatische kust, als hij tijdens een tussenstop in Oostenrijk de liefde van zijn leven ontmoet. Hij kwam die dag, hij bleef dat jaar en zei Nederland vaarwel. Hij trouwt Annelies, ze krijgen drie kinderen en bouwen onder meer een bloeiend café-restaurant op. Pakweg vijftig jaar later schuift ook zoon Alex (47) aan voor een gesprek over het Oostenrijkse leven, de Nederlandse cultuur, het verschil in mentaliteit en hoe Alex al gedurende 25 jaar Karinthië in verrukking brengt met een evenement van wereldformaat. Een verhaal over een eerste, een tweede en een derde generatie landverhuizers.

6 Vanuit Duitsland - Lutz-Müller-Kirsch

Lutz Müller-Kirsch uit Berlijn komt in 2003 met zijn gezin voor zijn werk naar Nederland. De Nederlandse en de Duitse cultuur liggen dicht bij elkaar, maar een vergissing is snel gemaakt. Hoe kijkt Lutz terug op de recente geschiedenis van Duitsland en hoe koestert hij buiten zijn vaderland de rijke Duitse cultuur?

7 Vanuit Peru - Maria de Pilar en Carlos Cornejo

Maria de Pilar zoekt op haar achttiende haar toevlucht in Nederland omdat het haar in Peru te benauwd wordt. Ze vindt er een open samenleving, vrijheid en de liefde. Carlos Cornejo (55) kwam naar Delft om te studeren en blijft er hangen omdat hij na zijn studie meteen aan de slag kon. Beiden hebben hun perspectief op de wereld verbreed.

8 Vanuit Senegal - Eva Sow

Eva Sow (43) wordt geboren in Senegal, maar vertrekt al op haar tweede met haar ouders naar Frankrijk. Daar groeit ze op, maar jarenlang besteedt ze lange zomervakanties in haar geboorteland. Na haar studie bouwt ze met man en kind een leven op in Duitsland en doet ze haar best daar te integreren. Maar ze komt er echter achter dat ze nooit een Duitse zal worden. Als de gelegenheid zich voordoet, verhuist ze naar Nederland. Hoe voelt zij zich nu, met haar ervaring in al die culturen?

Met een gastoptreden van Dymphi Peeters, zang en kora, een muziekinstrument uit Senegal. www.dymphi.com

9 Vanuit Israël - Shelly Bodenheimer

Shelly Bodenheimer (66) verhuist in 1995 op haar veertigste met drie kinderen en haar man vanuit Israël naar Nederland. Na het overwinnen van enkele kleine ongemakken, voelt ze zich er al snel thuis: als Israëlsche, als Joodse én als Nederlandse vrouw. Ze draait mee in de samenleving als geheel en de Joodse gemeente in het bijzonder. Shelly maakt zich echter zorgen om de ontwikkelingen in haar moederland en bekent met pijn in haar hart dat het leven voor haar in Nederland beter is dan in Israël. Met fragmenten van de Pesachviering en een bijeenkomst van de stichting Joods Erfgoed Den Haag, met muziek, humor en zang.

10 Vanuit Turkije - Gökmen Dogan

De in Turkije geboren Gökmen Dogan (67) komt eind jaren zeventig naar Nederland om een familieprobleem op te lossen. Hij besluit te blijven nadat hij in vliegende vaart kennis heeft gemaakt met de Nederlandse samenleving. Vanaf dag 1 helpt hij ook zijn landgenoten met hun integratie in deze nieuwe omgeving. Onderwijl maakt hij carrière bij de gemeente Den Haag. Toch spijt het Gökmen dat hij ooit zijn geboorteland heeft verlaten, al was dat

grotendeels vrijwillig.

11 Vanuit Indonesië - Feba Sukmana

Feba Sukmana (39) komt in 2007 vanuit Jakarta naar Nederland om er - uiteindelijk - te blijven. In haar geboorteland heeft ze Nederlandse taal en literatuur gestudeerd en die studie wil zij in Nederland besluiten met een master's degree. Maar haar leergierigheid is breder dan dat. Als in Nederland blijkt dat hier de Indonesische geschiedenis meer leeft dan in haar vaderland, gaat ze zich ook daarin verdiepen. Gaandeweg wordt haar beeld van de wederzijdse culturen - en de verschillende zienswijzen daarin - scherper.

In naam van Kartini

In het gesprek met Feba Sukmana komt de naam van Raden Adjeng Kartini naar voren. In een afzonderlijke reportage aan het einde van deze aflevering hoor je wie deze vrouw was en welke invloed zij begin twintigste eeuw had op de emancipatie van vrouwen in het toenmalige Nederlands-Indië. Sinds 2007 wordt in Den Haag de Kartiniprijs toegekend aan een persoon of organisatie die een uitzonderlijke prestatie op dit gebied heeft geleverd. Kartini's gedachtegoed is nog steeds actueel.